

Rủi ro lạm phát 4 tháng cuối năm 2021

THU HOÀNG

Theo báo cáo của Tổng cục Thống kê, CPI tháng 8/2021 tăng 0,25% so với tháng 7/2021. Trong đó, có 4/11 nhóm hàng hóa và dịch vụ tiêu dùng chính tăng giá, 4/11 nhóm giảm giá. Nguyên nhân làm cho CPI trong tháng 8/2021 tăng là do nhiều địa phương thực hiện Chi thị số 16/CT-TTg của Thủ tướng Chính phủ, người dân hạn chế tối đa ra ngoài nên nhu cầu dự trữ, tiêu dùng thực phẩm tăng. Bên cạnh đó, nguồn cung bị hạn chế, chi phí vận chuyển hàng hóa tăng cao do các địa phương thực hiện nghiêm các biện pháp giãn cách nên các doanh nghiệp vận tải gặp khó khăn trong quá trình lưu thông cũng là yếu tố làm tăng CPI. Cụ thể, chỉ số giá nhóm thực phẩm tháng 8/2021 tăng 0,97% so với tháng 7/2021, đặc biệt là các tỉnh đang thực hiện giãn cách theo Chi thị số 16/CT-TTg có mức tăng cao hơn mặt bằng chung như Hà Nội (tăng 3,27%), thành phố Hồ Chí Minh (tăng 2,72%), Cần Thơ (tăng 6,07%), Bình Dương (tăng 4,01%), Vĩnh Long (tăng 2,79%). Mức tăng chủ yếu tập trung ở một số nhóm hàng như rau tươi; thủy hải sản tươi sống; thịt, trứng gia cầm; riêng giá thịt lợn giảm 1,81% so với tháng 7/2021 do cung cầu ổn định, dịch bệnh cơ bản được kiểm soát.

Diễn biến giá cả 8 tháng đầu năm 2021 cho thấy việc kiểm soát chỉ số giá (CPI) cả năm dưới 4% như mục tiêu đề ra là khả thi. Tuy nhiên, vẫn còn tiềm ẩn không ít rủi ro đối với lạm phát Việt Nam đến từ tình hình thế giới, xu hướng dầu cơ, tích trữ hàng trong nước tại một số thời điểm. Do vậy, trong 4 tháng còn lại của năm, công tác quản lý, điều hành giá, kiểm soát lạm phát cần tiếp tục được thực hiện thận trọng, linh hoạt và chủ động.

Bình quân 8 tháng đầu năm 2021, CPI tăng 1,79% so với cùng kỳ năm 2020, mức tăng thấp nhất kể từ năm 2016; lạm phát cơ bản tăng 0,9%. Tuy theo Bộ Tài chính, vẫn còn những yếu tố đan xen tác động tới lạm phát cuối năm 2021 cụ thể là: (i) Giá một số mặt hàng nguyên liệu như sắt thép, phân bón có thể tiếp tục ở mức cao do thiếu hụt nguồn cung trên thế giới. Mặc dù giá thép trong tháng 8/2021 đã tương đối ổn định so với những tháng trước nhưng vẫn có thể tăng nhẹ vào thời điểm cuối quý III, đầu quý IV khi bước vào mùa xây dựng; (ii) Giá gạo dự báo có thể tăng nhẹ trong những tháng cuối năm do nhu cầu nhập khẩu của các thị trường chính vẫn duy trì ở mức cao. Giá một số mặt hàng vật tư nông nghiệp như phân bón có

thể tăng trong nửa cuối năm là yếu tố tác động đến đầu vào của sản xuất nông nghiệp; (iii) Giá thịt lợn cơ bản ổn định nhưng không loại trừ khả năng tăng nhẹ trở lại do các yếu tố đầu vào như thức ăn chăn nuôi, con giống ở mức cao. Tuy vậy mức giá không thể tăng mạnh do nguồn cung vẫn dồi dào, được đảm bảo. Rủi ro về thiên tai bão lũ có thể làm giá một số mặt hàng tăng cục bộ tại một số địa phương tác động nhất định tới CPI. Có thể thấy, việc giá nhiều loại nguyên, nhiên, vật liệu tiếp tục ở mức cao như xăng dầu, gas, thép sẽ làm cho giá hàng hóa nhập khẩu vào Việt Nam tăng, gia tăng tỷ lệ “nhập khẩu lạm phát”.

Bên cạnh đó, áp lực đối với lạm phát còn do việc thực hiện lộ trình giá thị trường của một

số dịch vụ công trong giai đoạn tới, đặc biệt là với mục tiêu cơ bản hoàn thành lộ trình tính giá dịch vụ trong năm 2021 theo Nghị định số 60/2021/NĐ-CP. Theo đó, trong trường hợp xem xét tăng giá dịch vụ khám, chữa bệnh bước 3, kết cấu chi phí quản lý thi sẽ tác động đến CPI khoảng 0,13%. Đồng thời, chi phí lưu thông, vận chuyển hàng hóa trên thế giới tăng cao, ảnh hưởng đến giá cả hàng hóa xuất - nhập khẩu, nhất là đối với một nền kinh tế có độ mở cao như Việt Nam, tăng trưởng chủ yếu dựa vào xuất - nhập khẩu. Cùng với đó, các yếu tố tác động gián tiếp tới tâm lý tiêu dùng nói chung như rủi ro tiềm ẩn bong bóng tài sản đến từ thị trường bất động sản, chứng khoán... cũng góp phần gây áp lực lên lạm phát những tháng cuối năm.

Để thực hiện kiểm soát lạm phát cả năm theo chỉ tiêu Quốc hội giao (4%) và phù hợp với tình hình dịch Covid-19 đang diễn biến phức tạp như hiện nay, công tác quản lý, điều hành giá, kiểm soát lạm phát cần tiếp tục được triển khai thận trọng, linh hoạt và chủ động. Trước hết, Việt Nam cần theo dõi sát diễn biến cung cầu, giá cả thị trường các mặt hàng quan trọng, thiết yếu để có biện pháp điều hành phù hợp. Đồng thời, chủ động tháo gỡ khó khăn và có phương án điều tiết nguồn hàng để tăng

lượng cung ứng cho các địa phương có dịch bệnh cần cách ly hoặc giãn cách xã hội, bảo đảm cung cấp đủ hàng hóa thiết yếu cho người dân. Công tác kiểm tra, kiểm soát thị trường giá cả, quản lý kê khai giá, niêm yết giá theo quy định pháp luật cần được tăng cường hơn nữa. Cùng với đó, kích bản điều hành giá cho những tháng cuối năm cần được đánh giá, cập nhật thường xuyên. Công tác thông tin, tuyên truyền cần được tăng cường để bảo đảm kịp thời, minh bạch thông tin về giá, nhất là diễn biến giá vật tư quan trọng, các mặt hàng thiết yếu liên quan đến sản xuất và đời sống người dân để ổn định tâm lý người tiêu dùng, kiểm soát lạm phát kỳ vọng.

Công ty Chứng khoán Sài Gòn dự báo lạm phát năm 2021 của Việt Nam ở mức 3%, thấp hơn nhiều so với lạm phát mục tiêu của Chính phủ và tạo ra nhiều dư địa cho chính sách tiền tệ. Do đó trong thời gian tới, Việt Nam cần tiếp tục giữ ổn định chính sách tiền tệ, mặt bằng lãi suất nhằm kiểm soát lạm phát cơ bản. Đồng thời, tín dụng vào các lĩnh vực nóng, tiềm ẩn nhiều rủi ro như chứng khoán, bất động sản cần được tăng cường kiểm soát, có các giải pháp điều tiết nhằm tạo sự ổn định cho thị trường bất động sản, không để xảy ra hiện tượng sốt giá, thổi giá ●

TIN TRONG NƯỚC

ADB hạ dự báo tăng trưởng của Việt Nam xuống 3,8%

Theo Ngân hàng Phát triển châu Á (ADB), do dịch Covid-19 bùng phát trở lại, năm 2021, tăng trưởng nông nghiệp Việt Nam được dự báo ở mức 2,7%, bằng với mức năm 2020; tăng trưởng công nghiệp sẽ giảm xuống 5,0%, thấp hơn so với mức trước đại dịch là 8,9% (năm 2019). Tăng trưởng lĩnh vực du lịch dự báo giảm xuống 3,3%; tình trạng giải ngân vốn đầu tư công cũng sẽ chậm hơn do thiếu lao động, thủ tục giải phóng mặt bằng chậm, chi phí vật liệu xây dựng tăng... Tăng trưởng tín dụng dự kiến chậm lại ở mức 10 - 11%, thấp hơn chỉ tiêu 12%. Với những yếu tố đó, ADB đã điều chỉnh giảm dự báo tăng trưởng GDP trong năm 2021 từ 6,7% xuống 3,8%.

Nửa đầu tháng 9/2021, nhập siêu hơn 1,5 tỷ USD

Theo Tổng cục Hải quan, 15 ngày đầu tháng 9/2021, kim ngạch xuất khẩu cả nước đạt 11,57 tỷ USD. Tuy nhiên, kim ngạch của các nhóm hàng chủ lực đều giảm mạnh so với nửa cuối tháng 8/2021. Ở chiều nhập khẩu, kim ngạch đạt gần 13,1 tỷ USD. Tính chung nửa đầu tháng 9/2021, nhập siêu của Việt Nam lại tăng khi đạt hơn 1,5 tỷ USD (trong khi nửa cuối tháng 8/2021, Việt Nam xuất siêu 1,25 tỷ USD). Như vậy, diễn biến cán cân thương mại của Việt Nam vẫn liên tục đảo chiều và khó dự đoán.

Đầu tư ra nước ngoài tăng hơn 32% trong 9 tháng

Bộ Kế hoạch và Đầu tư cho biết, tính từ đầu năm đến ngày 20/9, tổng vốn đầu tư của Việt Nam ra nước ngoài cấp mới và tăng thêm đạt 572,3 triệu USD, tăng 32,4% so với cùng kỳ năm 2020. Ngành hoạt động chuyên môn, khoa học công nghệ dẫn đầu với 3 lượt dự án điều chỉnh vốn, tổng vốn đầu tư tăng thêm đạt trên 270,8 triệu USD, chiếm 47,3% tổng vốn đầu tư. Hoa Kỳ dẫn đầu trong việc nhận đầu tư của Việt Nam với 3 dự án đầu tư mới và 2 dự án điều chỉnh vốn, tổng vốn đầu tư đăng ký đạt trên 302,8 triệu USD, chiếm 52,9% tổng vốn đầu tư ●